

FEBRUAR 2025
PLAN- LANDDISTRIKTSSTYRELSEN

ADRESSE COWI A/S
Parallevej 2
2800 Kongens Lyngby

MILJØVURDERING AF FORSLAG TIL BEKENDTGØRELSE OM EN ENERGIPARK VED HOLSTED

TLF +45 56 40 00 00
FAX +45 56 40 99 99
WWW cowi.dk

SAMMENFATTENDE REDEGØRELSE

INDHOLD

1	Indledning	2
2	Integration af miljøhensyn	2
3	Hørings svar	7
3.1	SGAV	8
3.2	Etablisement- og Terrænkommandoen	10
3.3	Sammenfatning	11
4	Alternativer	11
5	Overvågning	12

PROJEKTNR.

A280543

DOKUMENTNR.

A280543-Holsted-
003_SAMF

VERSION

1.1

UDGIVELSESDATO

20. Februar 2026

BESKRIVELSE

Sammenfattende redegørelse

UDARBEJDET

MSSB

KONTROLLERET

REAR

GODKENDT

MSSB

1 Indledning

Forslag til "Bekendtgørelse om en energipark ved Holsted i Vejen Kommune" med tilhørende miljørapport har været i offentlig høring i perioden fra den 5. december 2025 til den 6. februar 2026.

Plan- og Landdistriktsstyrelsen (PLST) har udarbejdet en miljørapport med miljøvurdering af bekendtgørelsen efter miljøvurderingslovens¹ afsnit II. Ifølge miljøvurderingslovens § 13, stk. 2, skal der i forbindelse med udstedelse af bekendtgørelsen udarbejdes en sammenfattende redegørelse, som beskriver:

- > hvordan miljøhensyn er integreret i bekendtgørelsen
- > hvordan miljørapporten og de udtalelser, der er indkommet i offentlighedsfasen, er taget i betragtning
- > hvorfor udstedelse af den konkrete bekendtgørelse er valgt på baggrund af de rimelige alternativer, der har været behandlet
- > hvordan myndigheden vil overvåge de væsentlige indvirkninger på miljøet af bekendtgørelsens udstedelse

Den sammenfattende redegørelse skal offentliggøres samtidig med den endelige udstedelse af bekendtgørelsen.

2 Integration af miljøhensyn

Bekendtgørelsen om en energipark ved Holsted udstedes i medfør af lov om statslig udpegning af energiparker, hvis formål er at fremme elproduktion fra vedvarende energikilder på land.

Miljøvurderingen blev udarbejdet for at belyse, om udstedelse af bekendtgørelsen afføder uforudsete miljøpåvirkninger.

Emnerne i miljørapporten er fastsat i afgrænsningsrapporten, hvor det blev vurderet, at påvirkningen på følgende miljøfaktorer skulle indgå i miljøvurderingen:

- > Landskab og visuelle forhold
- > Kulturarv
- > Jordbund og jordarealer
- > Luft
- > Klima og ressourceeffektivitet
- > Vand, herunder grundvand og overfladevand
- > Biologisk mangfoldighed, fauna og flora, herunder Natura 2000
- > Materielle goder
- > Befolkningen og menneskers sundhed
- > Større menneske- og naturskabte katastroferisici og ulykker
- > Kumulative effekter

Det er på tværs af miljørapportens fagkapitler blevet konkluderet, at den videre udvikling af en energipark i medfør af bekendtgørelsens planmæssige muligheder

¹ Lovbekendtgørelse nr. 4 af 3. januar 2023 om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM)

kan afstedkomme en væsentlig påvirkning. For alle vurderingerne gælder det dog, at omfanget af påvirkningen afhænger af, hvordan energiparken foreslås indrettet og driftet i kommende fysisk planlægning og konkrete projekter. Der er mange udfaldsrum inden for bekendtgørelsen mulige realisering, og flere af disse vil resultere i mindre omfangsrige påvirkninger.

Derfor kan det ikke konkluderes, at bekendtgørelsen vil have væsentlig påvirkning, og der foreslås derfor ikke egentlige afværgeforanstaltninger ifm. bekendtgørelsens udstedelse. I stedet er der nedenfor oplyst fokusområder, som er udslagsgivende for energiparkens miljøpåvirkning, og som der derfor bør være fokus på i den videre realisering af energiparken ved Holsted. Disse er:

Landskab og visuelle forhold

- > Det vurderes, at realisering af bekendtgørelsens muligheder kan medføre en potentiel væsentlig påvirkning på miljøfaktoren landskab og visuelle forhold, herunder landskabskarakteren. Dog ligger det inden for det mulige udfaldsrum, at kommende VE-anlæg kan disponeres i et omfang, der mindsker påvirkningen. Ydermere kan der etableres afskærmende beplantning, hvilket vil kunne mindske synligheden af særligt lave tekniske anlæg i landskabet.

Kulturarv

- > Inden for energiparkens delområde 1 og 2 er der registreret tre beskyttede sten- og jorddiger. Digerne ligger mellem de eksisterende solcelleanlæg. Det vurderes derfor muligt at indrette denne del af energiparken, så bekendtgørelsen ikke medfører en merpåvirkning på de eksisterende diger.
- > Såfremt realiseringen af energiparken medfører opstilling af begrænset byggeri og tekniske anlæg i lav højde og delvist bag eksisterende beplantning, vil påvirkningen på kirkens rolle i landskabet begrænses.
- > Der kan være store arkæologiske interesser inden for området. Hvis der foretages arkæologiske forundersøgelser forud for anlægsarbejdet, kan de arkæologiske interesser kortlægges nærmere, og påvirkningen på arkæologiske fortidsminder kan derved begrænses.

Jordarealer og jordbund

- > Såfremt bekendtgørelsen medfører opstilling af små arealer med byggeri af PtX-anlæg og anden erhvervsmæssige bebyggelse, samt forholdsvist små arealer med solceller eller solcelleanlæg med mulighed for landbrugsdrift, vurderes påvirkningen på jordarealer at være mindre.

Luft

- > Ved udarbejdelse af konkrete projekter fastsættes afkashøjder og drift ud fra spredningsberegninger, så B-værdier overholdes ved relevante receptorpunkter, og så samlede koncentrationer (baggrund + bidrag) ligger under gældende luftkvalitetsgrænser. Hvor der kan ske væsentlig deposition (f.eks. kvælstof), gennemføres en stof- og massebalance samt vurdering i natur- og vandafsnit på et senere projektniveau.

Klima

- > Den fremtidige planlægning af energiparkens disponering ifm. konkrete projekter bør tage hensyn til områder med høj risiko for udledning af drivhusgasser, hvis kulstofholdige lavbundsjord, der tidligere har været vandmættede, drænes og tilføres ilt. En potentiel merudledning fra kulstofholdige jorde anses dermed som en afledt effekt, hvis kommende projekter fører til omfattende grundvandssænkninger i kulstofholdige arealer inden for såvel som uden for energiparken.

Vand

Det vurderes samlet set som sandsynligt at bekendtgørelsen kan realiseres, så den ikke giver anledning til udledning af stoffer af en art eller omfang, der kan medføre tilstandsforringelse eller være til hinder for målopfyldelse af målsatte grundvandsforekomster, vandløb, søer og kystvande eller havstrategien, såfremt:

- > håndteringen af eventuelt oppumpet grundvand vil ske ved nedsivning til samme grundvandsforekomst, eller der sker evt. rensning og styret udledning.
- > anlæggets godkendelsesproces stiller krav til, at knuste dele og beskadigede solcellepaneler m.m. straks fjernes fra arealet.
- > der udføres kabellægning med styret underboring ved vandløb, samt standard sedimentbegrænsning forventes at afgrænse påvirkninger til kortvarige effekter.
- > der etableres kloakering i delområde 3 samt forsinkelsesbassiner, sandfang, olieudskillere/filtrering, samt sker materialevalg med lav afsmitning til håndtering af overfladevand fra befæstede arealer og højrisikozoner (f.eks. tankning, transformer- og batterifelter), der kan indeholde olie/partikler/metaller.
- > møllerne indrettes således, at det sikres, at eventuelle olielækager opsamles i møllen, så der ikke sker udsivning og risiko for forurening af overfladevand.
- > der udarbejdes en hydrogeologisk konsekvensvurdering, sættes driftsvilkår (maks. rate, sæsonstyring/triggers), og sker monitoring ved potentiel grundvandssænkning med stor vandindvinding.
- > det sikres, at evt. indvinding af grundvand til procesvand ikke overstiger grundvandsdannelsen til den pågældende grundvandsforekomst, og at overfladevand ikke påvirkes negativt af indvindingen.
- > der stilles krav om rensning af PtX-spildevand på renseanlæg samt evt. andre renseløsninger afhængigt af den aktuelle industri for at mindske udledningen af uønskede stoffer.
- > anden erhvervsmæssig bebyggelse, som industrielle drivhuse, energilager, datacentre og fødevarerproduktion, indrettes med lukkede

recirkulationssystemer, opsamling/filtrering og vilkår, der forhindrer udledning af næringsstoffer/pesticider.

- > energiparkens areal underlægges et forbud mod anvendelse af pesticider i drift/vedligehold af grønne arealer.
- > der etableres regnvandsbassiner med kapacitet til forsinkelse og evt. sedimentation; olieudskillere, hvor relevant.
- > der udarbejdes en beredskabsplan i en senere projektfase, der stiller krav om håndtering af uheld ifm. kabelskader; overvågning og vedligehold af afløbssystemer; forebyggende foranstaltninger mod kemikaliespild og brand.
- > der ikke placeres oplag på ubefæstede arealer.
- > eksisterende drænforhold håndteres i detailprojekteringen.

Hvis disse tiltag implementeres, vurderes påvirkningen på målsatte recipienter og grundvandsforekomster som begrænset og håndterbar.

Hvad angår drikkevandsinteresser, skal følgende sikres i fremtidige planprocesser:

- > Der udarbejdes en grundvandsredegørelse ifm. anlæg af industri eller anden potentielt forurenende arealanvendelse i OSD, hvori det bl.a. skal begrundes, hvordan anlægget kan etableres uden risiko for de særlige drikkevandsinteresser.
- > Der skal indarbejdes en række foranstaltninger for at undgå en forurening fra drift af PtX-anlæg samt anden erhvervmæssig bebyggelse. Disse anlæg kan indeholde oplag af kemikalier og stoffer, som ved nedsivning kan påvirke drikkevandsinteresser. Lovgivninger om opbevaring og brug af stoffer og kemikalier samt om nedsivning af overfladevand til grundvandet vil ligeledes skulle overholdes.
- > En forudsætning for at undgå væsentlige påvirkninger er at undgå at etablere bebyggelse og anlæg, der kan indeholde miljøfarlige stoffer oven på arealet for Sekær Kildefelt. Anlæg, som kan indeholde miljøfarlige stoffer kan eksempelvis være batterier eller transformere. Med denne forudsætning vurderes det, at realiseringen af bekendtgørelsen vil have en ikke-væsentlig påvirkning på drikkevandsinteresser. En konkret vurdering forudsætter dog, at der er kendskab til energiparkens konkrete disponering, anlæg og drift og en endelig vurdering skal dermed foretages i videre plan- og projektfaser.

Biologisk mangfoldighed

- > Det vurderes, at energiparken kan indrettes og driftes, så tilstanden af § 3-beskyttede naturtyper ikke påvirkes væsentligt, herunder med fokus på evt. påvirkninger ifm. ændrede arealanvendelser, potentielle grundvandssænkninger samt luftbåren deposition og afdampning af forskellige stoffer.

- > I den efterfølgende planlægning og projektfase skal der være fokus på, om emissioner til luft eller vand kan påvirke Natura 2000-habitatnaturtyper eller udpegningsgrundlaget inden for Natura 2000-områder.
- > Det vurderes, at energiparken kan disponeres, så den økologiske funktionalitet for bilag IV-arter sikres, f.eks. gennem friholdelse af arealer, bibeholdelse af eksisterende levesteder eller etablering af nye egnede levesteder.
- > Det vurderes, at energiparken kan disponeres, så der ikke placeres vindmøller eller tekniske anlæg inden for de områder, hvor fredede og eller/rødlistede arter forekommer og har leve- eller voksesteder, hvorfor en direkte påvirkning vurderes at kunne undgås. Såfremt placeringen af disse elementer ikke kan være uden for bestande af disse dyre- og plantearter samt deres leve- og voksesteder, skal der indarbejdes de nødvendige foranstaltninger, så disse arter ikke slås ihjel eller ødelægges som følge af projektets realisering. I sådanne tilfælde kan bestande af fredede og/eller rødlistede plantearter flyttes, og f.eks. fredede padder og krybdyr kan udsledes ved brug af paddehegn og faldfælder.

Materielle goder

- > Anlæggene og byggeri inden for energiparken kan placeres og disponeres på en måde, der mindsker påvirkningen af ejendomsværdier for beboelsesejendomme inden for og i nærheden af området.
- > En realisering af energiparken skal ske uden at være i konflikt med eksisterende og evt. fremtidige kabler, luftledninger og/eller højspændingsstationer.
- > Der kan ske en påvirkning fra lysrefleksioner fra solcelleanlæg, som kan blænde piloterne og påvirke luftfartssikkerheden, men der findes tekniske løsninger i form af antirefleksbehandlede solcellepaneler, som kan tages i anvendelse i udformningen af et konkret projekt.

Befolkning og menneskers sundhed

- > Det skal undersøges nærmere i den efterfølgende plan- og projektfase om beboelsesejendomme langs vejen overskrides af de vejledende grænseværdier for vejstøj til beboelsesejendomme. Hvis dette er tilfældet, skal det sikres, at trafikmængden ikke øges med over 25 % på disse veje. Alternativt skal der opkøbes beboelsesejendomme eller indpasses afbødende foranstaltninger, såsom støjskærme.
- > Hvis de vejledende grænseværdier overskrides fra vindmøllestøj, kan der opkøbes beboelsesejendomme. Hvis de vejledende grænseværdier overskrides fra virksomhedsstøj, kan der foretages støjreducerende tiltag, såsom at opstille støjskærme omkring støjende anlæg eller placere elementerne indendørs i isolerede bygninger, og der kan opkøbes beboelsesejendomme.
- > Hvis energiparken etableres med sammenfaldende anlægsfaser for anlæg med enten store mængder tung trafik eller langvarig tilkørsel, bør der være fokus på at sikre sikkerhed og tryghed på mindre veje gennem forbedrende

tiltag. Der bør overvejes tiltag, såsom aftaler om specifikke tidspunkter og/eller ruter for tung trafik, eller tydelig skiltning ved indgangen til de mindre veje, så bløde trafikanter oplyses om anlægsarbejdet og kørslen med tunge køretøjer, og så lastbiler bliver tydeligt opmærksomme på cyklister.

- > Hvis energiparken etableres med sammenfaldende anlægsfaser, bør det undersøges nærmere, om kapaciteten i krydsene er tilstrækkelig – dette gælder især ift. til- og frakørselsramperne til Esbjergmotorvejen (E20). Der bør desuden være fokus på nogle af vejene forholdsvis smalle karakter. Afhængig af valg af adgangsvej til arealet og størrelsen på vindmøllerne, som opstilles, kan der ved særtransport af vindmøllekomponenter blive behov for at udvide adgangsvejen og transportmulighederne i området.
- > Når der foreligger yderligere estimater for mængden af trafik i driftsfasen, gælder de samme forbehold som i anlægsfasen, hvor det bør undersøges nærmere, om kapaciteten i krydsene er tilstrækkelig – dette gælder især ift. til- og frakørselsramperne til Esbjergmotorvejen (E20) i spidstimerne. Der bør desuden være fokus på nogle af vejenes forholdsvis smalle karakter, ift. om vejprofilen er tilstrækkelig til den forventede mertrafik. Ved krydsningspunkterne ad cyklisterne ved den dobbeltrettede cykelsti bør det også undersøges, hvordan cykelstien kan krydses på en trafiksikkerhedsmæssig måde.
- > Arealet udlagt til energipark vurderes således at være i en sådan størrelsesorden, hvor der kan planlægges for den nødvendige afstand til beboelsesejendomme, ligesom der ved opkøb af beboelsesejendomme eller etablering af skyggekontrollsystem, der kan aktivere skyggestop, kan undgås en påvirkning.

3 Høringssvar

I denne sammenfattende redegørelse beskrives det, hvordan høringssvar, der omhandler bekendtgørelsen og miljøvurderingen, er taget i betragtning.

Forslag til bekendtgørelsen samt den tilhørende miljøvurdering har været i offentlig høring i perioden fra den 5. december 2025 til den 6. februar 2026.

Der er indkommet i alt høringssvar fra 26 høringssvarter, hvoraf fem af disse høringssvarter har tilkendegivet, at der ikke er bemærkninger til hverken udkastet til bekendtgørelse eller den tilhørende miljørapport. Der er 12 høringssvar med bemærkninger fra borgere, seks høringssvar med bemærkninger fra foreninger, institutioner og kommuner mv. De resterende tre høringssvar er fra statslige myndigheder.

Høringssvarene er nærmere gengivet og er kommenteret i særskilt høringssvar. Notatet henviser dog til, at de faglige kommentarer fra SGAV bliver behandlet i den sammenfattende redegørelse. Derudover fremgår det af høringssvaret, at bemærkningen fra Forsvarets Etablissement- og Terrænkommmando vil medføre justeringer i miljøvurderingen, som også beskrives i den sammenfattende redegørelse.

3.1 SGAV

Opdatering af en række bekendtgørelser

SGAV gør opmærksom på, at der i forbindelse med genbesøget af vandområdeplanerne 2021-2027 er en række bekendtgørelser, der er blevet opdateret, og referencerne i materialet skal derfor rettes til deres nugældende versioner.

- > Håndtering: Høringssvaret fra SGAV har givet anledning til at justere tekst i miljørapporten kapitel 11.2.1 med følgende tilretning: Lovreferencen til bekendtgørelsen om indsatsprogrammer for vandområdedistrikter ændres fra "nr. 797 af 13/06/2023" til "nr. 1669 af 08/12/2025". Ligeledes justeres referencen til overfladevandområder og grundvandsforekomster fra "nr. 819 af 15/03/2023" til "nr. 1670 af 08/12/2025".

Vandområders tilstand må ikke forringes uanset anlægstidspunkt

SGAV gør opmærksom på, at det følger af indsatsbekendtgørelsens § 8, at en forringelse af overfladevandområders tilstand eller hindring af opfyldelse af de fastlagte miljømål ikke kan tillades. Tiltag som forhindrer disse vil derfor, i tilfælde af potentiel tilstandsforringelse, være en forudsætning for potentielle projekters gennemførelse. SGAV bemærker yderligere, at et projekt altid, uanset anlægstidspunkt, skal udføres således at vandområders tilstand ikke forringes, og at der ikke hindres målopfyldelse.

- > Håndtering: Det ligger ikke fast, hvilken teknologi eller hvilke materialer der vil blive anvendt i energiparken, men i miljørapporten vurderes det muligt at realisere bekendtgørelsens mulige anlæg, uden at dette vil indebære en tilstandsforringelse eller hindring af målopfyldelse for vandforekomster. Anlæg og drift af konkrete projekter i en kommende energipark må ikke kunne påvirke målopfyldelsen af målsatte vandforekomster, hvilket skal sikres i den videre planlægning. Høringssvaret giver ikke anledning til ændringer i miljørapporten.

Effekten af den potentielle udledning af kvælstof i forbindelse med oppumpning af grundvand ift. nærmeste kystvande.

SGAV gør ligeledes opmærksom på, at der ved oppumpning af grundvand er risiko for at næringsstoffer (kvælstof og fosfor) i grundvandet vil kunne ledes til nedstrømsliggende kystvande. Der skal således i forbindelse med realiseringen af bekendtgørelsen ved gennemførelse af de konkrete projekter også foretages en vurdering af effekten af den potentielle udledning af primært kvælstof i forbindelse med oppumpning af grundvand.

På baggrund af de mange, på nuværende tidspunkt, ukendte forhold forbundet med etablering og drift af Power-to-X-anlæg, herunder særligt usikkerheder vedrørende potentielle udledninger og deres miljømæssige påvirkninger, kan SGAV på det foreliggende grundlag ikke vurdere, om bekendtgørelsen samt realisering af projekter foranlediget af bekendtgørelsen kan have væsentlige negative påvirkninger på nedstrømsliggende kystvandområder.

- > Håndtering: Ift. SGAV's bemærkning om drift af Power-to-X-anlæg, henvises der til håndteringen af bemærkning fra SGAV vedr. vandområders tilstand som fremgår ovenfor. Derudover giver høringssvaret fra SGAV anledning til at justere tekst i miljørapporten afsnit 11.2.4 med følgende tilretning: Sætningen "Midlertidige udledninger kan lokalt øge vandføringen i vandløb og – hvis grundvandet indeholder fx metaller/pesticider –

kortvarigt øge stofkoncentrationer nedstrøms. I kystrecipienten vurderes bidraget at være uden målbar effekt, forudsat at udledninger sker efter tilladelse med krav til forudgående analyse og evt. rensning/partikeltilbageholdelse, så ikke-forringelseskravet overholdes." ændres til "Midlertidige udledninger kan lokalt øge vandføringen i vandløb og – hvis grundvandet indeholder fx metaller/pesticider/næringsstoffer – kortvarigt øge stofkoncentrationer nedstrøms. I kystrecipienten vurderes bidraget af metaller/pesticider at være uden målbar effekt, forudsat at udledninger sker efter tilladelse med krav til forudgående analyse og evt. rensning/partikeltilbageholdelse, så ikke-forringelseskravet overholdes. Den primære metode til håndtering af oppumpet grundvand vil være nedsivning, hvorfra der ikke vil være en risiko for tilstandsforringelse ift. næringsstoffer på kystvandene grundet afstande, midlertidighed og små vandmængder i anlægsfasen. Hvis det viser sig at der bliver behov for udledning til recipient, så vil vandet kræve den rigtige behandling for at overholde grænseværdier."

Manglende tekst om potentiel påvirkning af kystvande i ikke-teknisk resumé
Endelig gør SGAV opmærksom på, at der i kapitel 2 i miljørapporten (ikke-teknisk resumé) mangler at blive redegjort for potentiel påvirkning af kystvande ved udledning af næringsstoffer, primært kvælstof, fra oppumpning af grundvand.

- > Håndtering: Kapitel 2 er et ikke-teknisk resumé, der kort opsummerer hovedpointer og konklusioner på de enkelte fagkapitler. I dette kapitel er udledning af oppumpet grundvand fra midlertidig grundvandssænkning i anlægsfasen nævnt. I afsnit 11.2.4 er der redegjort for den potentielle påvirkning af kystvande ved udledning af oppumpet grundvand. Høringssvaret giver ikke anledning til ændringer i miljørapporten.

Overlap med kulstofrige lavbundsgrunde:

SGAV har tidligere påpeget overlap mellem projektområdet og kulstofrige landbrugsgrunde, men bemærker, at disse input ikke har ført til ændringer eller tydelig redegørelse i planlægningen.

- > Håndtering: Af miljørapportens kapitel 17 fremgår en beskrivelse af energiparkens placering ift. kulstofholdige lavbundsgrunde, samt en vurdering af hvorvidt bekendtgørelsen vil være i strid med en evt. senere vådlægning af tørveholdige lavbundsgrunde.

Sameksistens med klima-lavbundsprojekt

SGAV bemærker vurderingen om, at energiparken kan sameksistere med genopretning af lavbundsområder, og fastslår at konkrete vurderinger forudsætter specifikke projekter. En generel vurdering på bekendtgørelsesniveau kan ikke stå alene.

- > Håndtering: En konkret vurdering forudsætter, at der er kendskab til energiparkens konkrete disponering, anlæg og drift og en endelig vurdering skal dermed foretages i videre plan- og projektfaser. Høringssvaret giver ikke anledning til ændringer i bekendtgørelsen eller miljørapporten.

Konflikt med klima-lavbundsprojekt

SGAV bemærker, at Vejen Kommune overvejer at inddrage arealet i et kommende projekt om udtagning af kulstofrige lavbundsarealer, hvilket kan være svært at kombinere med etablering af vedvarende energianlæg på samme sted.

- > Håndtering: Bekendtgørelsens udstedelse vil ikke vil være til hinder for at en kommende energipark kan sammentænkes med realiseringen af et klima-lavbundsprojekt. En endelig vurdering vil dog afhænge af energiparkens endelige udformning. Høringssvaret har ikke ført til ændringer i miljørapportens konklusioner.

3.2 Etablisement- og Terrænkommandoen

Forsvarets radarer

Etablisement- og Terrænkommandoen bemærker, at miljøvurderingen ikke kan tiltrædes i den foreliggende form. Miljøvurderingen skal tilpasses, da det alene er Forsvaret, der kan tage stilling til, om påvirkningen af Forsvarets radaranlæg er væsentlig. Vindmøller i energiparken kan være inden for "Line of Sight" og dermed forstyrre Forsvarets flyvekontrolradarer. Derfor er det et krav fra Etablisement- og Terrænkommandoen, at der udarbejdes analyser af vindmøllernes påvirkning af Forsvarets varslingsradarer på Flyvestation Skrydstrup og i Bæk Skov. Analyserne skal udarbejdes af en af Forsvarets godkendt virksomhed og betales af opstiller. På baggrund af analyserne tager Forsvaret stilling til projektet og eventuelle krav om afværgeforanstaltninger.

- > Håndtering: Der blev afholdt et møde mellem PLST og Etablisement- og Terrænkommandoen om ovenstående høringssvar. På mødet blev det aftalt, at PLST noterer sig pba. deres svar, at det kun vil være Etablisement - og Terrænkommandoen som kan vurdere en påvirkning af radar via en radar-analyse.

Denne analyse vil først skulle foretages i den konkrete kommune- og lokalplanlægning, eftersom det først her er muligt at foretage konkrete vurderinger på baggrund af vindmølle typer og anvendt opstillingsmønstre. PLST har orienteret Vejen Kommune om, at Forsvaret alene kan vurdere, om radar-påvirkningen er væsentlig, og at Forsvaret kan kræve udarbejdet analyser af vindmøllernes påvirkning af radaranlæg og på den baggrund kan fastsætte krav om eventuelle afværgeforanstaltninger.

Høringssvarene fra Etablisement - og Terrænkommandoen har givet anledning til at justere tekst i miljørapporten afsnit 2.2.8 og 13.4.3 med følgende tilretning: Sætningen "Det vurderes, at møllerne vil medføre en **ikke-væsentlig** påvirkning på luftfartssikkerhed for så vidt angår Forsvarets flyvekontrolradar ved Flyvestation Skrydstrup i driftsfasen, da energiparken er placeret i stor afstand derfra." ændres til "Det er alene er Forsvaret, der kan tage stilling til, om påvirkningen af Forsvarets radaranlæg er væsentlig. Derfor kan det ikke vurderes om bekendtgørelsens muligheder for møller vil medføre en **væsentlig** eller **ikke-væsentlig** påvirkning på luftfartssikkerhed for så vidt angår Forsvarets radarer i driftsfasen".

3.3 Sammenfatning

I dette afsnit sammenfattes hovedkonklusionerne fra høringsnotatet og ovenstående afsnit i denne sammenfattende redegørelse.

Energinet Eltransmission og Forsvarets Etablissement- og Terrænkommmando skal involveres i den efterfølgende kommune- og lokalplanlægning. Forsvaret kan her kræve udarbejdet analyser af vindmøllernes påvirkning af radaranlæg og på den baggrund fastsætte krav om eventuelle afværgeforanstaltninger.

Desuden bør det lokale museum og Ribe stift inddrages i tråd med sædvanlig praksis i forbindelse med den kommende kommune- og lokalplanlægning for energiparken. Esbjerg Kommune og Din Forsyning bør ligeledes inddrages nærmere ift. påvirkningen på drikkevandsinteresser.

Flysikkerhed bør vurderes nærmere, når der i forbindelse med lokalplanlægning for konkrete projekter bliver kendskab til bl.a. vindmøllernes antal, højde og placering.

Høringssvaret fra Forsvarets Etablissement- og Terrænkommmando har desuden givet anledning til at justere vurderingstekst i miljørapportens afsnit 2.2.8 og 13.4.3.

Styrelsen for Grøn Arealomlægning og vandmiljø har en række observationer vedrørende vandhåndtering, grundvand og lovbestemmelser, der skal sikres og håndteres i den efterfølgende kommune- og lokalplanlægning for energiparken. Desuden har høringssvarene fra SGAV givet anledning til at justere tekst i miljørapportens afsnit 11.2.1 om lovreferencer og afsnit 11.2.4 om påvirkning på overfladevand.

Derudover har høringssvarene ikke givet anledning til indholdsmæssige ændringer i bekendtgørelsen. Arealets mulige udnyttelse og inddeling, fra udkastet til bekendtgørelsen er således fastholdt i den endelige bekendtgørelse.

Det vurderes samlet set, at høringssvarene ikke giver anledning til store ændringer i miljørapporten. Ændringerne medfører derfor heller ikke en fornyet høring af bekendtgørelsen eller en supplerende høring af enkelte dele.

4 Alternativer

Miljørapportens vurderinger vil derfor tage udgangspunkt i de planmæssige muligheder, som den statslige udpegning af en energipark medfører inden for arealet ved Holsted, samt den direkte såvel som indirekte virkning, som udpegningen kan afstedkomme i fremtidig planlægning og forslag til konkrete projekter.

Området for bekendtgørelsen er valgt, da det overordnet er velegnet til energiproduktion. Området ligger godt placeret ift. at koble på elnettet samt Danish Hydrogen Backbone. Derudover udgøres området primært af regulære markflader, der er velegnet til opstilling af solceller og vindmøller.

En placering primært i det åbne land er valgt, da placeringen af solceller og vindmøller i direkte tilknytning til eksisterende større byområder i høj grad vil begrænse byudviklingsmulighederne i den pågældende by. Endvidere kan solceller og vindmøller med bynær placering på sigt nødvendiggøre planlægning for afkoblede byområder, der ligger på ydersiden af vindmøller, modsat selve byen.

Høring af de berørte myndigheder har ikke ført til vurdering af alternative placeringer. Derfor vil der i miljørapporten ikke indgå andre alternativer end referencescenariet.

5 Overvågning

I henhold til § 12, stk. 4, i miljøvurderingsloven skal myndigheden overvåge de væsentlige miljøpåvirkninger ved udstedelse af bekendtgørelsen.

Som redegjort for ovenfor om muligheder for at imødegå, formindske eller afværge væsentlige påvirkninger foreligger der flere forskellige udfaldsrum for, hvilken miljøpåvirkning der kan forekomme, hvis bekendtgørelsen udstedes. Med udgangspunkt heri er det vurderet, at der på dette niveau ikke er behov for at fastlægge tiltag, der imødegår, formindsker eller afværger væsentlige påvirkninger. Herudover er der redegjort for en række forudsætninger for vurderingen, der bør være fokus i den videre realisering af energiparken ved Holsted for at afværge en væsentlig påvirkning.

Bekendtgørelsen er ikke byggeretsgivende, og den videre realisering af en energipark ved Holsted forudsætter derfor både fysisk planlægning og projektgodkendelse. I denne sammenhæng vil energiparkens påvirkninger blive vurderet på ny i medfør af miljøvurderingslovens bestemmelser.

Der foreslås derfor ikke yderligere særskilt overvågning ved den konkrete udstedelse af bekendtgørelsen for energiparken.